



RPU/1771/2025 P
Data: 2025-07-22

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH
DORĘCZONO OSOBIŚCIE

22. 07. 2025

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: *Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych*
(Dz. U. z 2025 r. poz. 7)

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

- | | | |
|--|---|--|
| ☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego | ☐ 2. związek międzygminny | ☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów |
| ☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów
(w tym samorządowe osoby prawne) | ☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne
(w zakresie ich wykorzystania) | ☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst |

Nazwa pełna

KOMISARZ RZĄDOWY DLA MIASTA I GMINY BODZENTYN

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat	Gmina	Miejscowość
KIELECKI	BODZENTYN	BODZENTYN
Ulica	Nr domu	Nr lokalu
SUCHEDNIEWSKA	3	
Kod pocztowy	Poczta	
26-010	BODZENTYN	

**B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH
PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA**

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)

1. Art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj.: Dz. U. z 2025 r. poz. 707 ze zm.)
2. Art. 28 § 4 w zw. z art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj.: Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)
3. Art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj.: Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)
4. Art. 97 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.)
6. Uchwała Nr LXXV/622/2023 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 27 kwietnia 2023 r. ws. zmiany uchwały nr XVIII/139/2019 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 26 września 2019 roku ws. określenia stawek opłaty targowej, wyznaczenia inkasentów i ustalenia wysokości prowizji za inkaso opłaty targowej na terenie gminy Bodzentyn
7. Uchwała Nr LXXXII/668/2023 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 27 października 2023 r. ws. zmiany uchwały nr XVIII/139/2019 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 26 września 2019 roku ws. określenia stawek opłaty targowej, wyznaczenia inkasentów i ustalenia wysokości prowizji za inkaso opłaty targowej na terenie gminy Bodzentyn

**C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW
FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH
I PYTANIA (PYTAŃ))**

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)

1. Uchwałą Nr LXXV/622/2023 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 27 kwietnia 2023 r. ws. zmiany uchwały nr XVIII/139/2019 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 26 września 2019 roku ws. określenia stawek opłaty targowej, wyznaczenia inkasentów i ustalenia wysokości prowizji za inkaso opłaty targowej na terenie gminy Bodzentyn, uchwalono na terenie Gminy Bodzentyn pobór opłaty targowej w drodze inkasa. W tej samej uchwale oraz uchwałach zmieniających wymienionych wyżej w pkt B.3. wyznaczono osoby fizyczne na inkasentów.
2. Zgodnie z Regulaminem stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr XL/338/2021 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 25 lutego 2021 Plac targowy w Bodzentynie przy ul. Suchedniowskiej czynny jest w każdą sobotę i poniedziałek (z wyjątkiem świąt) oraz w przypadku wystaw – giełd ptactwa ozdobnego, drobiu i zwierząt futerkowych w każdą niedzielę miesiąca (z wyjątkiem świąt), w godzinach ustalonych przez Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn.
3. Inkasenci zobowiązani są do poboru opłaty targowej i dokonywania wpłat tejże opłaty do kasy Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie w ostatnim dniu poboru.

4. Wynagrodzenie za inkaso opłaty targowej ustalono w wysokości 1 200,00 złotych brutto miesięcznie dla każdego inkasenta placu targowego położonego na działce 1377/2, obręb – Leśna Stara Wieś.
5. Jeden z inkasentów zainkasował opłatę targową do dnia 19 maja 2025 r. i rozliczył się w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie tegoż samego dnia.
6. Inkasent zmarł 21 maja 2025 r.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

1. Czy w związku ze śmiercią inkasenta możliwym jest wypłacenie wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej spadkobiercom inkasenta?
2. Czy w tym przypadku będą miały zastosowanie przepisy art. 97 ustawy Ordynacja podatkowa lub inne i możliwa będzie wypłata wynagrodzenia spadkobiercom?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zgodnie z uchwałą Nr LXXV/622/2023 Rady Miejskiej w Bodzentynie inkasentka została wyznaczona do poboru opłaty targowej w charakterze inkasenta. W związku z pełnioną funkcją przysługiwało jej wynagrodzenie w wysokości określone w uchwale tzw. inkaso. Inkasentka zmarła 21 maja 2025r. Mąż inkasentki zgłosił się do Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn z zapytaniem czy jest możliwość wypłaty wynagrodzenia za pobór opłaty targowej zmarłej żony za okres poprzedzający jej śmierć.

W związku ze śmiercią inkasenta nie jest możliwe wypłacenie wynagrodzenia ryczałtowego spadkobiercom inkasenta; Przepis art. 97 ustawy Ordynacja podatkowa nie znajduje tutaj zastosowania. Podstawa prawna prawa do wynagrodzenia przysługującego płatnikom i inkasentom zawarta jest w art. 28 ustawy z 29.08.1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm., dalej jako „Ordynacja”) oraz w wydanych na podstawie art. 28 § 4 Ordynacji uchwałach organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego (w tym w uchwałach ww.). Przedmiotowa regulacja nie zawiera postanowień umożliwiających udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w związku ze śmiercią inkasenta możliwym jest wypłacenie wynagrodzenia prowizyjnego spadkobiercom inkasenta.

W zw. z powyższym należało ustalić, czy wypłata wynagrodzenia prowizyjnego spadkobiercom inkasenta możliwa jest czy to z uwagi na uniwersalny charakter sukcesji spadkowej (art. 1053 k.c.), czy też w oparciu o przepisy szczególne, wynikające z publicznoprawnego charakteru wynagrodzenia – albo czy doznaje ograniczeń wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Prawo dziedziczenia jest samoistnym prawem majątkowym, którego treścią jest zapewnienie swobody rozporządzenia własnością i innymi prawami majątkowymi na wypadek śmierci. Jednak na gruncie prawa podatkowego kwestia ta została uregulowana w sposób szczególny w przepisie w art. 97 Ordynacji podatkowej i tym samym to ten przepis jest relewantny dla udzielenia odpowiedzi na pytania określone w we wniosku. Sukcesję praw i obowiązków podatkowych uregulowaną w art. 97 Ordynacji należy bowiem odczytywać jako przejęcie instytucji prawa cywilnego przez prawo podatkowe z uwzględnieniem zróżnicowania sytuacji prawnej poszczególnych spadkodawców, których status w zakresie charakteru zobowiązania podatkowego wobec państwa jest inny.

Przepis art. 97 Ordynacji podatkowej nie reguluje zasad sukcesji odnoszących się do inkasentów, a jedynie do podatników i płatników. Zasady sukcesji w przypadku inkasentów zostały uregulowane w art. 98 § 2 pkt 3 w zw. z art. 98 § 1 Ordynacji, jednak jest to regulacja szcztakowa i nie daje ona odpowiedzi na postanowione we wniosku pytania.

W zw. z powyższym udzielenie odpowiedzi na określone we wniosku zagadnienie wymaga ustalenia, czy możliwe jest zastosowanie art. 97 Ordynacji – np. w drodze analogii – do wypłacenia wynagrodzenia ryczałtowego spadkobiercom inkasenta.

Zarówno opinia judykatury jak i nauki prawa jest w tym zakresie negatywna. Jak np. zauważa dr hab. Rafał Dowgier: „Sukcesja podatkowa dotyczy co do zasady jedynie spadkobiercy podatnika. Wyjątkiem jest odpowiednie stosowanie przepisów o następstwie do niemajątkowych praw i obowiązków spadkodawcy z tytułu sprawowanej przez niego funkcji płatnika (art. 97 § 3 o.p.). Zakres tej sukcesji jest jednak ograniczony w takim samym stopniu jak przechodzenie na spadkobiercę praw podatnika o charakterze niemajątkowym. Oznacza to, że na spadkobiercę płatnika przejdą jego niemajątkowe prawa i obowiązki, ale jedynie te związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą i pod warunkiem dalszego prowadzenia przez spadkobiercę tej działalności na własny rachunek. Spadkobierca podmiotu, który pełnił funkcję płatnika lub inkasenta, poniesie jednak odpowiedzialność za pobrane, a niewpłacone przez niego podatki na podstawie art. 98 § 2 pkt 3 o.p. (zob. także komentarz do art. 98, pkt 4). Zasady sukcesji zobowiązań podatkowych komentowany przepis określa jedynie w odniesieniu do podatników i płatników. Ordynacja podatkowa nie przewiduje następstwa prawnego w wypadku śmierci osoby fizycznej będącej inkasentem lub osobą trzecią. Spadkobiercy tych podmiotów nie wstępują zatem z mocy art. 97 o.p. w prawa i obowiązki zmarłego” [vide: dr hab. Rafał Dowgier w: Etel Leonard (red.), Ordynacja podatkowa. Tom I. Zobowiązania podatkowe. Art. 1-119zzk. Komentarz aktualizowany].

Dr hab. Rafał Dowgier powołuje się przy tym także na postanowienie NSA z 21.12.2011 r. wydane w sprawie II FSK 2149/11, w którym Sąd ten stwierdził, iż: „Zasady sukcesji zobowiązań podatkowych określa art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), jednak tylko w odniesieniu do podatników i płatników. Ordynacja podatkowa nie przewiduje następstwa prawnego w wypadku śmierci osoby fizycznej będącej inkasentem lub osobą trzecią. Spadkobiercy tych podmiotów nie wstępują z mocy tego przepisu w prawa i obowiązki zmarłego. Powyższe stanowisko zostało podzielone w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 kwietnia 2006 r. o sygn. akt SK 46/05”. Brak jednocześnie orzeczeń sądowych, które umożliwiłyby przyjęcie odmiennej wykładni art. 97 Ordynacji. W związku z powyższym, spadkobiercy inkasenta podatkowego nie są uprawnieni do otrzymania wynagrodzenia inkasenta podatkowego po jego śmierci.

Data wypełnienia wniosku

21.07.2025r.

Imię, nazwisko oraz stanowisko
wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Anna Leżańska
Komisarz Rządowy dla Miasta i Gminy
Bodzentyn

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

**KOMISARZ RZĄDOWY
dla Miasta i Gminy Bodzentyn**

Anna Leżańska